

ע"א א מ"י פ"ט מהל'
כלאס הלכה ב סג
לאזין רפא טור ש"ע י"ד
ס"י ר"ל סעיף ג:
ע"ב ב מ"י פ"ב מהל'
שכירות הלכה ט
סג ע"ג ע"ג לא טו"ש ע"מ
ס"י ע"ג סעיף א:
פ"ג ד ה מ"י שם הלכה
י י"א י"ב טו"ש ע"ש
סעיף ט:
פ"א ד ז מ"י שם הלכה ב
ועין בהשגות ובמ"מ
טו"ש ע"ש סעיף א:
פ"ב ח ט מ"י שם הלכה
י טו"ש ע"ש סעיף י:

ד"ש באוויזין ובתרגומא דרבי יוסי ברבי יהודה מהו. יש לפרש
דמיציעא ליה דשזין צרגליהן ולא צנפיהס דאין יכולין לדוש
צנפיהן דאי צכל כמו צעינן האיכא או דלמא ידיו ורגליו צעינן
והא ליכא דאין דשזין צנפיהן אי נמי יש לומר דאפילו דשזין צנפיהן
מיציעא ליה דדומיא דשור ממט
צעינן וא"ת דמשמע דפשיטא ליה
דאי איכא ידיו ורגליו כי שור דאוכל
ולא צעי שור ממט וא"כ יליף שור
שור משצת וא"כ עוף נמי נילף כדמתן
בסוף הפרה (צ"ק דף נ"ד): דשזין שור
וצהמה חיה ועוף לענין חסימה א"כ
מאי מיציעא ליה וי"ל כיון דצעי
רבי יוסי ברבי יהודה דומיא דשור
מיציעא ליה דלמא עוף אינו שור לשור
לענין חסימה ומתניתין דהתם כנחא
קמא דהכא: **ישור** במחובר היכי
משבחת אה. פישט צקונטרס הלא
הצהמה אינה יכולה להגיע ולאכול
מגפן שעל העגלה שהיא נושאה
שהצהמה לפני העגלה ואין נראה
לר"י דההוא גפן הו' תלוש ולא מחובר
אלא הכי פירושו צמחוצר היינו
כשהוא דש צמחוצר היכי משכחת לה
שיאכל אותן צבולין עמנן שהוא דש
דצטלמא שור צמלוש אחי שפיר שכל
תצואה התלושה אשר שם חסוצה
כאגודה אחת ואין לרין ללכול מאותה
שהוא דש ממט צכל מחובר כל קלא
וקלא חסוב צפני עמנו ומשני בצרכא
פירוש צקטניות או צתצואה שהיא
ארוכה שיכול לאכול אותן צבולין
עמנן שהוא דש: **הא** עושה מעשה
אוב"ב מן התורה. מיינה מנלן למידק
הכי דמתניתין לא משמע כלל דלא
קמני אלא שאוכל משום השצת אבידה
אכל אי לאו משום הכי לא היה אוכל
אפילו מהלך כעושה מעשה דמי
דעושה בגפן זה אינו אוכל בגפן אחר
וי"ל דדייק מדלא נקט צמתניתין
משום השצת אבידה אמרו הפועלים
אוכלים כשמיציעא כלים מאומן לאומן
דהו עושין מעשה ומינה הוה ידעינן
דאפילו צעושה מעשה אין אוכלים
אלא מפני השצת אבידה אלא ודאי
מדנקט צהליכתן מאומן לאומן שאין
עושין מעשה משמע דאי הוה עבדי
מעשה הוה אכלי מדאורייתא:
אלא

אלו נאמר ובהמתך לא תרביע הייתי אומר
לא יאחזו אדם את הבהמה כדי שיעלה
עליה זכר תלמוד לומר בלאים בלאים הוא
דאסור הא מין במינו שרי ומין במינו נמי
אחיזה אין הכנסה לא מאי אחיזה הכנסה
ואמאי קרי ליה אחיזה לישנא מעליא אמר
רב אשי הא מילתא בעו מינאי דבי רב
נחמיה ריש גלותא מהו להכניס מין ומינו
ושאינו מינו לדיד כיון דאיכא מיניה בתר
מיניה גריר או דלמא אפילו הכי לא ופשמי
להו לאיסורא דלא כהלכתא משום פריצותא
דעבדי: **מתני'** יהיה עושה בידיו אבל לא
ברגליו ברגליו אבל לא בידיו אפילו כבתיו
הרי זה אוכל ר' יוסי ברבי יהודה אומר עד
שיעשה בידיו וברגליו: **גמ'** מ"מ כ"י תבא
בכרם רעך בכל מאי דעבדי: רבי יוסי בר'
יהודה אומר עד שיעשה בידיו וברגליו: מ"מ
דר' יוסי ברבי יהודה כי שור מה שור עד
שיעשה בידיו וברגליו אף פועל עד שיעשה
בידיו וברגליו: בעי רבה בר רב הונא דש
באוויזין ותרנגולים לר' יוסי ברבי יהודה מהו
בכל כחו בעינן והא איכא או דלמא בידיו
וברגליו בעינן והא ליכא תיקו אמר רב נחמן
אמר רבה בר אבבה: פועלים עד שלא הילכו
שתי וערב בגת אוכלין ענבים ואין שותין יין
משהילכו שתי וערב בגת אוכלין ענבים
ושותין יין: **מתני'** יהיה עושה בתאנים
לא יאכל בענבים בענבים לא יאכל בתאנים
אבל מונע את עצמו עד שמוגיע למקום
יפות ואוכל וכולן לא אמרו אלא בשעת
מלאכה יאכל משום השב אבידה לבעלים
אמרו פועלין אוכלין בהליכתן מאומן לאומן
ובחזירתן מן הגת ובחמור כשהיא פורקת:
גמ' איבעיא להו עושה בגפן זה מהו שיאכל
בגפן אחר ממין שאתה נתן לכליו של בעל
הבית בעינן והא איכא או דלמא ממה
שאתה נתן לכליו של בעל הבית בעינן
והא ליכא ואם תמצוי לומר עושה בגפן זה
רבי יאכל בגפן אחר שור במחובר היכי אכיל אמר רב שישא בריה דרב
אדיי בשרכא תא שמע היה עושה בתאנים לא יאכל בענבים הא תאנים
ותאנים דומיא דתאנים וענבים אוכל ואי אמרת עושה בגפן זה אינו אוכל
בגפן אחר היכי משבחת לה אמר רב שישא בריה דרב אדיי במודלית תא
שמע אבל מונע את עצמו עד שמוגיע למקום היפות ואוכל ואי אמרת עושה
בגפן זה אוכל בגפן אחר ניזיל וניתו התם משום ביטול מלאכה לא
קא מיבעיא לן כי קא מבעיא לן היכא דאיכא אשתו ובניו מאי תא שמע
וכולם לא אמרו אלא בשעת מלאכה אבל מפני השב אבידה לבעלים אמרו
פועלים אוכלים בהליכתן מאומן לאומן ובחזירתן מן הגת סברוה מהלך
כעושה מעשה דמי ומשום השב אבידה לבעלים הוא דאכיל מדאורייתא לא
אכיל אלמא עושה בגפן זה אינו אוכל בגפן אחר לא לעולם אימא לך עושה
בגפן זה אוכל בגפן אחר ומהלך לאו כעושה מעשה דמי איכא דאמרי סברוה
מהלך לאו כעושה מעשה דמי והיינו טעמא דמדאורייתא לא אכיל משום
דלאו כעושה מעשה דמי הא עושה מעשה אכיל מדאורייתא אלמא עושה בגפן
זה אוכל בגפן אחר לא לעולם אימא לך עושה בגפן זה אינו אוכל בגפן אחר
ומהלך

מתני' ואפילו צנפיהן. דאינו מוין ידיו ורגליו: **גמ'** כי שור.
דהא אקשת חוסס לחוסס: דש צאוויס. דאין להם ידים להשען
וכל משענותם על רגליהן: עד שלא הילכו וכו'. דרכן להטיל ענבים
על הגת ודורכין צרגליהם על הגת ועד שלא הילכו צה שתי וערב
אין מלאכתן ניכרת ציין אלא צענבים
לפיכך אין שותין יין דהוה ליה עושה
צמיין זה ואוכל צמיין אחר: **מתני'**
אכל מונע הוא עמנו וכו' ואוכל
כל אכילתו מהן: וכוון לא אמרו.
שיאכל אלא צעשה שהוא עוסק
צמלאכה ולא שישצ לו ויאכל לומר
הרי מנעמי עממי עד כאן לא צטלמי
לאכול עכשיו אשצ לי ואוכל: **אכל**
מפני השצ אבידה לצעלים. אלא
יצטל ממלאכתו ויאכל: **אמרו פועלין**
אוכלין צהליכתן מאומן לאומן.
כשגמרו שורה זו והולכין להחזיל
צחצירתה ואע"ג דההיא שעתא לאו
שעת מלאכה היא ניחא ליה לצעל
הצית צהא: **וחמור כשהיא פורקת.**
בגמרא מפרש לה: **גמ'** מהו שיאכל
בגפן אחר. שיקון אשכול גפן יפה
וילך למקום שהוא עושה שם ויאכל:
ואי אמר. למה לי למיצעי לא
פשיטא דאכול דאי אינו אוכל שור
צמחוצר דרצין לעליה דלחיל היכי
אכיל הרי מלאכת שור צמחוצר אי
אפשר לו לאכול מגפן שהוא עושה
צה שהרי קשור לצמד לפני העגלה
והצורכים עושין בגפן שאכל העגלה
ונותנים צעגלה: אי משום הא לא
טפשות אמר רב שישא צצרכא.
צזמורה ארוכה מאד ומגעט עד לפני
השור: דומיא דתאנים וענבים.
שעושה צתאנה זו ואוכל צחצומיה:
אמר רב שישא צצריה דרב אדיי.
לעולם תרוייהו צעינן ממין וממה
והאי דאיצטרין למיתני תאנים וענבים
דייקת הא תאנים המודלת על הגפן או גפן
צתאנה המודלת על תאנה ואשמועינן גיהן
מודלה על תאנה ואתמועינן גיהן
עושה צמיין זה לא יאכל צמיין אחר
ואע"ג דהוי עסוק צשניהס שהרי
לרין להצציה ולהפריד הענפים של
זה מזה כשהוא חותך ומינה לא ממין
שאתה נתן הוא הא תאנים ותאנים
דומיא דהני כגון המודלת על חצירתה
אין לרין להצצין מאחיה מהן יאכל
דממין שאתה נותן וממה שאתה
נותן הוא דצשניהס הוא עסוק:
ליזיל וליסי למקום שהוא עושה.
ולמה ליה למנוע: משום ציטול
מלאכה. צצטיל צהליכתו וצחזירתו:
אשמו וצניו מהו. שלא נשכרו
אלל צעל הצית וקא מיימו ליה:
צצרכו. רצנן דצי מדרשא דצעו
למיפצט מהא צעיין: מהלך.
צצרכי צעל הצית כגון זה צלכתו
מאומן לאומן: **כעושה מעשה**
דמי. יש לו לאכול ואפילו הכי
אי לא דמתקון ליה רצנן דניחא
ליה לצעל הצית מדאורייתא לא
אכיל מפני שהליכתו לורך גפן
שהולך אללה הוא ואכילתו מעצבים
שקולין מוין שיגא ממנה הוא
אלמא עושה צזה אין אוכל צזה:
לאו כעושה מעשה דמי הלכך
צכתף והולך מוין אלל זו ואכיל:
ומהלך

א) נ"ל צנבא. רש"י,
ב) סנהדרין נ"ג;
ג) נמשכות פ"ב מ"ח,
ד) גירסת רש"ל צשדכא
ה) דלית וכן צצרכו. ס) דף
פ"ח:
תורה אור השלם
1 את חקתי תשמרו
בהמתך לא תרביע
בלאים שדך לא תרוע
בלאים ובגד בלאים
שעטנו לא יעלה עליך.
יקרא יט יט
2 כי תבא בכרם רעך
ואבלת ענבים בנפשוך
שבועך ואל בליך לא
תתן: דברים כג כה

מוסף רש"י
דש באוויזין ותרנגולים.
שאין להם אלא נגלים.
מהו. מי עבד עליהו משום
לא תמסוס שור, או לא בכל
כחו בעינן. כשור, והא
איכא כ"י (סנהדרין נ"ג).

אי לאו מפני השצת אבידה לא הוה ליה למיכל: הא עושה מעשה. כגון נשא